

Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu – historia i terażniejszość (cz. 1)

Zaczątki działalności ortopedycznej w Akademii Lekarskiej w Gdańsku datują się od 5 lipca 1945 r., od czasu utworzenia Oddziału Chirurgii i Ortopedii Dziecięcej. Oddział powstał na terenie dawniejszego Oddziału Neurochirurgicznego niemieckiej Staatliche Akademie für Praktische Medizin w Gdańsku przy ul. Dębinki 7. Kierownikiem Oddziału został dr Alojzy Maciejewski, z którym pracowało dwóch asystentów. Oddział organizowano w ramach Kliniki Chirurgicznej, której kierownikiem w tym czasie był prof. Kornel Michejda. W lipcu 1946 r. Oddział przeniesiono do pawilonu nr 17 (ryc. 1), gdzie pomimo tego iż liczba łóżek nadal wynosiła 40, stworzono lepsze warunki lokalowe – urządzono salę operacyjną, salę gipsową oraz salę gimnastyczną. Pod względem administracyjnym Oddział stał się częścią Kliniki Chorób Dziecięcych kierowanej przez prof. Henryka Brolanana, który objął też kierownictwo naukowe Oddziału. W Oddziale pracowało czterech asystentów, wśród których byli żyjący do dzisiaj dr Leon Birn i prof. Antoni Hlavaty. W 1948 r. kierownik Oddziału dr Alojzy Maciejewski uzyskał stopień docenta habilitowanego i powierzono mu prowadzenie wykładów i ćwiczeń z ortopedii i chirurgii dziecięcej dla studentów V roku Wydziału Lekarskiego. W 1949 r. zwiększono liczbę łóżek do 50.

Z dniem 1 stycznia 1953 r. Oddział Chirurgii i Ortopedii Dziecięcej, na mocy uchwały Senatu AMG oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia, uległ przekształceniu w Katedrę i Klinikę Ortopedii Akademii Medycznej w Gdańsku. Kierownikiem jej został dotychczasowy kierownik Oddziału doc. Alojzy Maciejewski – mianowany wkrótce profesorem nadzwyczajnym (ryc. 2).

W sierpniu 1953 r. Klinika została przeniesiona do nowych pomieszczeń w przebudowanym Szpitalu Miejskim im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku (ryc. 3). Klinika Ortopedii wraz z Oddziałem Chirurgii Dziecięcej dysponowała dwoma oddziałami (każdy liczący 40 łóżek) dla dzieci oraz dwoma salami operacyjnymi aseptycznymi i jedną salą septyczną.

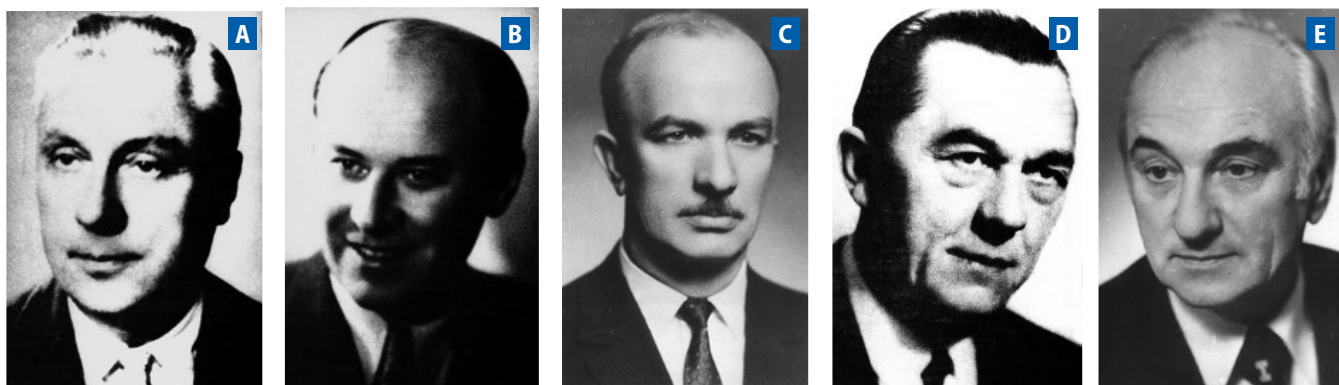
Ryc. 1. Pawilon nr 17, pierwsza siedziba Katedry i Kliniki Ortopedii

Ryc. 3. Szpital Miejski im. Mikołaja Kopernika – od 1953 r. siedziba Katedry i Kliniki Ortopedii

Liczba asystentów została zwiększona do ośmiu. Czynna była poradnia ortopedyczno-chirurgiczna dla dzieci i poradnia dla chorych po chorobie Heinego-Medina.

Pod koniec 1954 r. prof. Alojzy Maciejewski został przeniesiony do Łodzi. 1 stycznia 1955 r. stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Ortopedii objął doc. Zygmunt Ambros z Warszawy. Pozostający do tego czasu przy Klinice Ortopedii Oddział Chirurgii Dziecięcej, podniesiony do rangi Kliniki, został włączony w skład powstającego Wydziału Pediatricz-

Ryc. 2. Kierownicy Kliniki w latach 1953-1990: A. Alojzy Maciejewski, B. Zygmunt Ambros, C. Marian Teleszyński, D. Alfons Senger, E. Antoni Hlavaty

nego Akademii Medycznej w Gdańsku. Nastąpiły zmiany lokalowe oraz podział kadry asystenckiej. Z dniem 1 stycznia 1955 r. pozostający przy Klinice Ortopedii Oddział Chirurgii Dziecięcej został podniesiony do rangi Kliniki.

Powstanie Kliniki Ortopedii w dużej mierze związane było ze zmianą lokalizacji do przebudowanego skrzydła w Szpitalu Miejskim im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku. Zatem mamy dwie okazje do świętowania naszych początków – powstanie działalności ortopedycznej w Akademii Medycznej w Gdańsku 5 lipca 1945 r. oraz powołanie Katedry i Kliniki Ortopedii 1 stycznia 1953 r. Do tej pory tradycyjnie obchodziliśmy rocznicę powołania Kliniki w 1953 r. Te uroczystości na ogół przejawiały się w postaci wydania tableau i podsumowań wygłaszanych na zebraniach Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego. Udało się wydać również zeszyt pod redakcją prof. Antoniego Hlavatego w *Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej* z okazji 25 lat działalności Kliniki Ortopedycznej w 1978 r. (1). Jednak największe uroczystości rocznicowe odbyły się w 1995 r., co było związane z 50-leciem Akademii Medycznej w Gdańsku. Wówczas wydana została książka – *50 lat działalności Katedry i Kliniki Ortopedii Akademii Medycznej w Gdańsku* pod redakcją prof. Józefa Szczekota i dr. Alfreda Ożgi (2). Odbyło się również spotkanie rocznicowe w Wielkiej Sali Wety Ratusza Głównomiejskiego w Gdańsku z uczestnictwem władz miejskich i wojewódzkich oraz władz Akademii Medycznej w Gdańsku.

W 2013 r. odbyła się 60 rocznica powstania Kliniki Ortopedii, również w Wielkiej Sali Wety, z uczestnictwem władz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz miasta i województwa. To spotkanie było okazją do promocji kolejnej książki o historii Kliniki Ortopedii – *60-lecie działalności Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego* pod redakcją prof. Tomasza Mazurka (3, 4).

Podsumowując pierwsze 10-lecie pracy Kliniki Ortopedii, należy zauważyć dużą rotację kadry lekarskiej oraz, pomimo trudności okresu organizacyjnego, znaczną liczbę leczonych chorych. Leczono 6403 chorych, u których wykonano 3627 zabiegów operacyjnych, co stanowi 56% hospitalizowanych.

W omówionym okresie w Oddziale pracowali lekarze:

Jan Adamski (1945 r.), Borys Pietrow (1945-1946), Nadziej Bittel-Dobrzyńska (1946-1948), Salomea Sujkowska (1946-1948), Leszek Tomaszewski (1946-1947), Antoni Bielecki (1947-1949), Stanisław Sokół (1947-1949), Walerian Kozłowski (1948-1953), Marian Teleszyński (1948-*) , Edward Słodkowski (1948-1951), Ryszard Znamirowski (1948-**), Jan Orlicki (1949-1953), Antoni Hlavaty (1949-*) , Jan Walencik (1949-1953), Leon Birn (1950-*) , Jerzy Patyński (1951-*) , Janina Niwińska (1951-**) , Ferdynand Kotula (1952), Leszek Portych (1953-*) , Wanda Kondrat (1953-**) , Elżbieta Bieznacka (1953-**) .

*) oznacza dalsze zatrudnienie w Klinice Ortopedii

**) oznacza dalsze zatrudnienie w Klinice Chirurgii Dziecięcej

Kadra lekarska, która pozostała w Klinice Ortopedii (ryc. 4), wzbogacona w 1955 r. o nowych asystentów: Franciszka

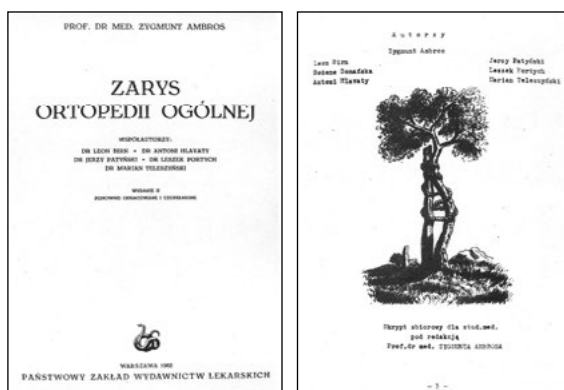
Ryc. 4. Zespół lekarski Kliniki kierowanej przez Zygmunta Ambrosa, ok. 1953 r.

Szwaluka, Józefa Szczekota, Andrzeja Faczyńskiego, Stanisława Dańko i Ryszarda Sobocińskiego, stworzyła zwarty zespół, który pod kierunkiem docenta Zygmunta Ambrosa opracował pierwszy w historii podręcznik ortopedii w języku polskim pt. *Zarys ortopedii ogólnej*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich wydał go w latach 1957 i 1958 w formie skryptu, a w latach 1959 i 1962 w postaci książkowej (ryc. 5).

W 1955 r. docent Zygmunt Ambros został mianowany profesorem nadzwyczajnym. 1 września 1956 r. prof. Zygmunt Ambros zrezygnował ze stanowiska kierownika Kliniki, przenosząc się do Warszawy, ale zachowując nadal kierownictwo naukowe Kliniki. Pozostałe obowiązki kierownicze władze Uczelni powierzyły czasowo adiunktowi Marianowi Teleszyńskiemu.

Jesienią 1956 r. do użytku Kliniki Ortopedii oddano pomieszczenia przeznaczone na oddział dla dorosłych. Łączna liczba łóżek wzrosła do 135. Zwiększono liczbę etatów lekarskich do czternastu. Z początkiem 1957 r. uruchomiono Poradnię Ortopedyczną dla Dorosłych. Klinika podjęła również pełnienie ostrych dyżurów dla dorosłych.

Z dniem 15 września 1957 r. kierownictwo Kliniki objął doc. Alfons Senger z Poznania. W 1958 r. ukończono budowę bezłóżkowego Oddziału Usprawniania Leczniczego, który z braku wyposażenia uruchomiono w roku następnym. 1 września 1959 r. stanowisko lekarza Poradni Usprawniania Leczniczego objęła lek. med. Ewa Gładkowska. 1 stycznia 1959 r. została przyjęta na stanowisko anatomopatologa lek. Weronika Dunaj, która zorganizowała pracownię badań

Ryc. 5 Strony tytułowe Podręcznika ortopedii, 1962 r.

Ryc. 6 Tableau Kliniki Ortopedii, 1973 r.

histopatologicznych układu kostno-stawowego. W tym czasie Klinika zajmowała się usystematyzowaniem leczenia wrodzonego zwichnięcia stawów biodrowych, stóp końsko-szpotaowych, gruźlicy kostno-stawowej. Do leczenia skolioz wprowadzono spondylodezę przeszczepami kości z piszczeli i żeber. Starano się unowocześnić leczenie złamań kości oraz rozwinąć profilaktykę wrodzonego zwichnięcia biodra. Przeanalizowano etiologię, klinikę i leczenie zmian zwyrodnieniowych biodra.

W drugim dziesięcioleciu, poza już wymienionymi, pracę w Klinice rozpoczęli: dr Jan Burka oraz lekarze: Tadeusz Wójcik, Wiktor Ruszkiewicz, Eligiusz Biskupski, Roman Okoniewski, Eligiusz Kowalski, Hieronim Ratkowski, Bolesław Buczyński, Zbigniew Poźniak, Janusz Peszkowski, Andrzej Beldziński, Janusz Ratajski, Zygmunt Bela, Jan Sadowski, Mirosław Laskowski, Kazimierz Czerepak, Alfred Ożga, Jan Chomicz i Mariusz Zawiasa.

W omawianym okresie Klinikę opuścili: st. asystent Leon Birn w 1959 r., który przeniósł się na stanowisko ordynatora Oddziału Urazowo-Ortopedycznego w Przemyślu; dr med. Marian Teleszyński objął stanowisko ordynatora, a Franciszek Szwaluk został zastępcą ordynatora Oddziału Ortopedyczno-Urazowego Szpitala Miejskiego w Gdyni. Ponadto odeszli: Janusz Ratajski, Zbigniew Poźniak, Wiktor Ruszkiewicz, Roman Okoniewski, Eligiusz Kowalski i Ryszard Sobociński.

W 1959 r. Klinika uzyskała Przykliniczne Warsztaty Ortopedyczne, które wyposażono i w latach następnych uruchomiono produkcję w poszczególnych działach. Kierownikiem warsztatów został technik ortopeda Kazimierz Kałużny z Poznania. Pierwszą parę obuwia ortopedycznego wykonano 15 marca 1961 r. Z dniem 1 października 1962 r. stanowisko lekarza Warsztatów objął 1ek. Tadeusz Wiśniewski. W 1969 r. Przykliniczne Warsztaty Ortopedyczne przekształcono w Warsztaty Wojewódzkie, w których utworzono Dział Doświadczalny pod kierownictwem inżyniera Janusza Martina. Przygotowywano tu materiały do zespołów kości, zestawy do korekcji bocznych skrzywień kręgosłupa oraz kręgozmyków, wykonywano oprzyrządowanie do stołu operacyjnego oraz urządzenia pomiarowe. Jeszcze niedawno pomimo używania zespołów ortopedycznych renomowanych firm posiadających certyfikaty pracownia pełniła funkcję uzupełniania i remontowania oprzyrządowania szpitalnego. Janusz Martin zmarł w 2012 r.

Na początku lat 60. XX w. wyodrębniono w Klinice dział anestezjologii, w ramach którego pracowali lekarze: Janusz Peszkowski i Jadwiga Piliczewska, a następnie dr Maria Referowska, Anna Driemel i Maria Mickiewicz. W tym czasie odbyły się obrony prac doktorskich asystentów Kliniki: Antoniego Hlavatego, Leszka Portycha (1960 r.), Mariana Teleszyńskiego (1961 r.) i Jerzego Patyńskiego (1963 r.).

W trzecim dziesięcioleciu (1965-1974) zajęto się szeroko pojętym zagadnieniem chirurgii ręki, rozpoczęto wczesne interwencje operacyjne w reumatoidalnym zapaleniu stawów, a także leczenie złamań szyjki kości udowej sposobem Judeta i endoprotezoplastykę Austin-Moore'a oraz wprowadzono operacyjne leczenie bocznych skrzywień kręgosłupa sposobem Harringtona. W 1965 r. kierownik Kliniki docent Alfons Senger został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a z dniem 15 października 1967 r. opuścił Klinikę, obejmując kierownictwo Kliniki Ortopedycznej, a następnie został dyrektorem Instytutu Ortopedii i Rehabilitacji Akademii Medycznej w Poznaniu. Nowym kierownikiem Kliniki został mianowany doc. dr hab. med. Antoni Hlavaty.

W omawianym dziesięcioleciu odbyły się kolejne obrony prac doktorskich: Józefa Szczekota (1965 r.), Andrzeja Faczyńskiego (1966 r.), Eligiusza Biskupskiego (1967 r.), Stanisława Dańko (1968 r.), Alfreda Ożgi, Tadeusza Wójcika i Mirosława Laskowskiego (1971 r.), Kazimierza Czerepaka, Ewy Gładkowskiej-Bogotko, Stanisława Mazurkiewicza, Tadeusza Wiśniewskiego i Janusza Peszkowskiego (1972 r.), Zygmunta Borkowskiego (1973 r.) i Marii Mickiewicz (1974 r.). Ponadto odbyły się rozprawy habilitacyjne: Antoniego Hlavatego (1964 r.), Jana Burki (1968 r.), Józefa Szczekota i Marii Referowskiej (1973 r.) (ryc. 6).

Pracę w Klinice rozpoczęli lekarze: Bogusław Hubar, Mirosław Czernihowski, Stanisław Mazurkiewicz, Roman Ganasiański, Waldemar Wojtasik, dr med. Maria Referowska, Zygmunt Borkowski, Adam Szustkiewicz, Hubert Pawilczus, Andrzej Smoczyński, Ryszard Frąckowiak, Anna Driemel, Marian Kusiak, Elżbieta Normant, Tadeusz Strzelecki, Edward Trembilski, Maria Mickiewicz, Michał Grabowski, Jan Walerych, Honorata Jankowska-Mazuch, Andrzej Baranowski, Zdzisław Małkowski, Tadeusz Lewandowski i Ryszard Urbanowicz. Do Kliniki powrócili: dr med. Stanisław Dańko, który przez pewien czas pełnił obowiązki ordynatora Oddziału Urazowo-Ortopedycznego w Szpitalu Kolejowym w Gdańsku oraz okresowo dr hab. Wanda Kondrat i dr Roman Okoniewski.

W omawianym okresie znaczna liczba lekarzy opuściła Klinikę. Część, by objąć stanowiska w innych placówkach służby zdrowia – dr Leszek Portych, Hieronim Ratkowski, Bolesław Buczyński, Andrzej Beldziński, Bogusław Hubar, dr Eligiusz Biskupski, dr hab. Jan Burka, dr med. Weronika Dunaj, Marian Kusiak, dr T. Wójcik, Hubert Pawilczus, dr Janusz Peszkowski. Część opuściła Klinikę po krótkim „okresie próbnym”, a wiązało się to najczęściej ze zmianą specjalności medycznej – Mariusz Zawiasa, Jan Chomicz, Roman Ganasiański, Jadwiga Piliczewska, Honorata Jankowska-Mazuch, Ryszard Frąckowiak, Tadeusz Strzelecki, część wyjechała za granicę – Zygmunt Bela, Jan Sadowski, Anna Driemel. Zmar-

li lek. Władysław Furmański (1969 r.) oraz adiunkt Jerzy Pałyński.

W 1972 r. Poradnię Usprawniania Leczniczego przekształcono w bezłózkowy Oddział Rehabilitacji Szpitala Wojewódzkiego. W styczniu 1974 r. kierownik Kliniki Antoni Hlavaty otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1982 r. profesora zwyczajnego. Profesor Hlavaty zaliczany jest do pionierów chirurgii ręki i spondyloortopedii.

W dziesięcioleciu 1975-1984 Klinika zajmowała się zagadnieniami resekcji trapezoidalnej w leczeniu złuszczenia głowy kości udowej, zastosowania przeszczepu kości strzałkowej z równoczesnym użyciem gwoźdźcia Kuntschera w leczeniu złamań trzonu kości udowej. Wprowadzono leczenie złamań kości osteosyntezą stabilną oraz zastosowano dwuczęściowe endoprotezoplastyki biodra. Zaczęto zajmować się problemami spondylologicznymi, a w leczeniu kręgosłupku wprowadzono spondylodezę tylną-boczną z zastosowaniem dystrykcji. Do leczenia wprowadzono różne typy osteotomii miednicy, w tym osteotomię potrójną i poczworną.

W 1979 r. wyodrębniono łóżka na Pododdział Chirurgii Ręki. W kwietniu 1982 r. rozpoczęła pracę Przykliniczna Poradnia Chirurgii Ręki, która w ramach tzw. wolnych godzin działała od 1976 r. W omawianym dziesięcioleciu odbyły się obrony prac doktorskich kolegów: Waldemara Wojtasika (1975 r.), Elżbiety Normant (1976 r.), Michała Grabowskiego, Andrzeja Smoczyńskiego i Mirosława Czernihowskiego (1978 r.), Zdzisława Małkowskiego i Andrzeja Baranowskiego (1979 r.) oraz Andrzeja Antonowicza (1980 r.). W tym okresie pracę w Klinice rozpoczęli lekarze: Adam Niezgodą, Anna Chróścielewska-Wyszczelska (anestezjolog), Lidia Sulikowska, Barbara Walerych (anestezjolog), Bogusław Baczkowski, Roman Lasiota, Ewa Korolow (anestezjolog), Andrzej Antonowicz, Henryk Kwiatkowski (anestezjolog), Maria Góra-Urbanowicz (anestezjolog), Ryszard Kowalski, Marek Bogdański, Lech Kaftański, Marek Krzeziński, Ryszard Baranowski, Krzysztof Kolarz, Leopold Gibas, Roman Ostojki i jako wolontariusz dr socjologii Piotr Sieliwończyk. Pracę w Klinice zakończyli: Maria Referowska, Maria Mickiewicz, Roman Okoniewski, L. Sulikowska, Anna Chróścielewska-Wyszczelska, Adam Niezgodą, Waldemar Wojtasik, Tadeusz Lewandowski, Maria Góra-Urbanowicz i Ryszard Baranowski. Zmarła Elżbieta Normant.

W 1982 r. docent Józef Szczekot uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego i został zastępcą kierownika Kliniki. Od 1984 r. pracę rozpoczęła następna poradnia „problemowa” – Poradnia Bólów Krzyża.

W dziesięcioleciu 1985-1994 rozszerzono wachlarz metod operacyjnych, wprowadzono metodę „Zespol”, fiksacje zewnętrzne, wydłużanie kończyn, nowe, różne typy endoprotez stawu biodrowego i kolanowego. Wprowadzono własne modyfikacje w leczeniu problemów spondyloortopedycznych. Wprowadzono artroskopię i artroskopowe leczenie operacyjne schorzeń i uszkodzeń stawu kolanowego i ramiennej. Rozpoczęto zabiegi z zakresu mikrochirurgii

naczyniowej – replantacje amputowanych palców rąk oraz naczyniowe przeszczepy wielotkankowe.

Zmiany polityczne w kraju umożliwiły szersze kontakty z ośrodkami zagranicznymi (wizytacje, szkolenia, kursy) oraz odwiedziły Kliniki przez licznych gości zagranicznych.

Z dniem 30 września 1990 r. prof. Antoni Hlavaty przeszedł na emeryturę i został zatrudniony w niepełnym wymiarze godzin jako konsultant. Kierownikiem Katedry i Kliniki został prof. dr hab. Józef Szczekot, który w 1994 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego (ryc. 7).

W omawianej dekadzie odbyły się obrony prac doktorskich kolegów: Bogusława Baczkowskiego, Jana Walerycha (1986 r.), Marka Krzezińskiego i Romana Ostojkiego (1990 r.), Krzysztofa Kolarza (1992 r.) oraz obrona pracy habilitacyjnej Stanisława Mazurkiewicza (1989 r.). Nowymi pracownikami Kliniki w latach 80. XX w. zostali: Jarosław Wittmann, Piotr Jaworski, Jacek Szostakowski, Włodzimierz Ziółkowski, Piotr Kaczmarek, Bogusław Figlewicz, Tomasz Łopaciuk, Jarosław Gumuła, Adam Lorczyński, Andrzej Kusiak, Tomasz Mazurek, Andrzej Ziętek, Jakub Bożyk (anestezjolog), Witold Zarzycki, a w latach 90. XX w.: Marta Kordonowska (anestezjolog), Krzysztof Winiarek, Mariusz Treder, Piotr Wiśniewski, Maciej Smoczyński, Jarosław Ożga (anestezjolog), Marcin Omernik, Joanna Dzwonkowska, Agnieszka Łabuć, Piotr Łuczkiwicz, Konrad Drewek, Rafał Pankowski, a jako wolontariusze Piotr Kozakiewicz oraz Ilona Olszaniec-Kozakiewicz.

Pracę w Klinice zakończyli: dr Mirosław Laskowski, który objął stanowisko ordynatora Oddziału Ortopedyczno-Urazowego Szpitala Miejskiego w Gdańsku-Zaspie, dr Mirosław Czernihowski – został kierownikiem Działu Pomocy Doradczej w tym Szpitalu oraz dr Andrzej Baranowski, który objął ordynaturę Oddziału Urazowo-Ortopedycznego Szpitala w Wejherowie. Ponadto odeszli: dr med. Jan Walerych, Ryszard Kowalski, Marek Bogdański, Lech Kaftański, Edward Trembilski, Roman Lasiota, Leopold Gibas, Michał Grabowski, Maria Urbanowicz oraz Bogusław Figlewicz. Zmarli doktorzy medycyny: Zygmunt Borkowski, Kazimierz Czerepak i Andrzej Faczyński.

Duże znaczenie ma również przyznanie w 1993 r., na wniosek Katedry i Kliniki Ortopedii, doktoratu *honoris causa* AMG prof. Heinzowi Mittelmeierowi – kierownikowi Kliniki

Ryc. 7. Kierownicy Kliniki w latach 1990-2010: A. Józef Szczekot, B. Stanisław Mazurkiewicz

Ortopedii w Homburgu/Saar. Promotorem był prof. Józef Szczekot, a jednym z recenzentów prof. Antoni Hlavaty (5).

Profesor Antoni Hlavaty został członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego, a prof. Józef Szczekot – członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego oraz został odznaczony medalem Grucy.

W 1994 i w 1996 r. Klinika Ortopedii w Gdańsku zorganizowała Sympozja Polsko-Niemieckie, które spotkały się z dużym uznaniem gości z Polski i Niemiec. W 1997 r. Klinika Ortopedii z wiodącym udziałem dr. Bogusława Baczkowskiego zorganizowała Symposium Sekcji Chirurgii Ręki w Juracie na Półwyspie Helskim. W powszechnym odbiorze było to niezwykle udane spotkanie, zarówno w kwestii naukowej, jak i towarzyskiej. Również w 1997 r. Klinika Ortopedii zorganizowała w Juracie Międzynarodowe Symposium Naukowe pt. *Leczenie nowotworów złośliwych kości u dzieci i młodzieży*. Organizatorem spotkania był dr Krzysztof Kolarz.

W 1995 r. zmarł dr Alfred Oźga, twórca chirurgii ręki w Katedrze i Klinice Ortopedii, a w 1997 r. nagle zmarł prof. Józef Szczekot. Te wydarzenia były niezwykle bolesne dla pomorskiej ortopedii. Kierownikiem Kliniki Ortopedii został dr hab. Stanisław Mazurkiewicz, który otrzymał tytuł profesora w 2000 r.

W tym czasie prace doktorskie obronili koledzy: Jarosław Wittmann i Włodzimierz Ziółkowski (1995 r.), Andrzej Kusiak (1996 r.) Adam Lorczyński (1996 r.), Tomasz Mazurek (1997 r.), a pracę habilitacyjną Bogusław Baczkowski (1999 r.), który po śmierci Alfreda Oźgi (1995 r.) kierował Gdańską Chirurgią Ręki, rozwijając ją systematycznie, przez co uzyskaliśmy pozycję jednego z bardziej cenionych i aktywnych ośrodków chirurgii ręki w Polsce.

U schyłku lat 90. XX w. odszedł z Kliniki szereg kolegów, którzy przenieśli się na kierownicze stanowiska na Pomorzu. Marek Krzemieński (1999 r.) na stanowisko ordynatora Oddziału Ortopedii w Kościerzynie, Jarosław Wittmann na stanowisko ordynatora Oddziału Ortopedii w Słupsku, Krzysztof Winiarek do Kościerzyny (1999 r.), a następnie stworzył Oddział Ortopedii w Chojnicach. Roman Ostojki (1999 r.) oraz Andrzej Kusiak (2000 r.) otworzyli prywatny Oddział Ortopedii „Jankowo”. Odeszli również: Jacek Szostakowski

(2000 r.), Ilona Olszaniec-Kozakiewicz (1999 r.), Piotr Sieliwończyk (2000 r.) i Marcin Omernik (2000 r.).

W 2002 r. Klinika Ortopedii zorganizowała w Gdańsku IV Symposium Polsko-Włoskie poświęcone aloplastyce stawu biodrowego. Spotkanie to z udziałem 38 gości z Włoch było znaczącym wydarzeniem naukowym.

W 2003 r. zmarł Piotr Kozakiewicz.

Od 2000 r. pracę w Klinice rozpoczęli: Maciej Piotrowski (2000 r.), Marcin Skorupski (2000 r.), Arun Basir (2000 r.), Tomasz Bartoszewski (2000 r.), Lucjan Samson (2001 r.), Małgorzata Siekańska (2002 r.), Robert Krześciński (2002 r.), Sebastian Zieliński (obecnie Kister, 2002 r.), Klaudiusz Poblócki (2002 r.), Rafał Camilleri (2004 r.), Dawid Jaskólski (2006 r.), Marcin Ceynowa (2006 r.), Stanisław Biegański (2006 r.), Grzegorz Samul (2006 r.).

W styczniu 2004 r. w Szpitalu Wojewódzkim w Gdańsku powołano Oddział Chirurgii Ręki, a w 2007 r. powstała Klinika Chirurgii Ręki Akademii Medycznej w Gdańsku, której kierownikiem do 2008 r. był dr hab. Bogusław Baczkowski. Obecnie tradycje gdańskiej chirurgii ręki kontynuuje w Klinice Ortopedii profesor Tomasz Mazurek i dr Maciej Piotrowski, niestety już po rozwiązaniu Kliniki Chirurgii Ręki (ryc. 8).

W tym czasie odeszli z Kliniki: dr hab. Bogusław Baczkowski – na stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Ortopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (2009 r.), Robert Krześciński – na stanowisko ordynatora Oddziału Ortopedii w Kwidzynie (2007 r.), Piotr Łuczkiwicz – na stanowisko ordynatora Oddziału Ortopedii przy Uniwersyteckim Centrum Klinicznym (2010 r.) oraz Marcin Skorupski (2006 r.), Piotr Wiśniewski (2007 r.), Maciej Smoczyński (2007 r.), Adam Lorczyński (2008 r.), Grzegorz Samul (2008 r.), Jarosław Oźga (2008 r.), Joanna Dzwonkowska (2009 r.), Rafał Camilleri (2011 r.), Sebastian Kister (2011 r.) i Dawid Jaskólski (2012 r.).

Prace doktorskie obronili koledzy: Mariusz Treder (2000 r.), Piotr Łuczkiwicz (2002 r.), Agnieszka Łabuć (2005 r.), Rafał Pankowski (2005 r.), Maciej Piotrowski (2005 r.), Arun Basir (2006 r.), Konrad Drewek (2008 r.), Lucjan Samson (2008 r.), Rafał Camilleri (2008 r.) i Marcin Ceynowa (2010 r.).

dr Alfred Oźga,

dr hab. Tomasz Mazurek, prof. nadzw.

Ryc. 8. Tableau Kliniki Ortopedii, 2004 r.

Piśmiennictwo:

- Hlavaty A.: *Chirurgia Narządu Ruchu i Ortopedia Polska*, zeszyt 4, 1978.
- Szczekot J., Oźga A.: *50 lat działalności Katedry i Kliniki Ortopedii Akademii Medycznej w Gdańsku*. Wyd. AM w Gdańsku, 1995 r.
- Mazurek T.: *60-lecie działalności Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*. *Bibl. Ortop. i Traumat. PTOiTr., XIII-1*, Wyd. Exemplum, Poznań, 2013.
- Mazurek T.: *Jubileusz Katedry i Kliniki Ortopedii*. *Gazeta AMG*, 4/2014, 18-20.
- Szczekot J.: *Prof. dr hab. med. Heinz Mittelmeier Doktorem Honoris Causa Akademii Medycznej w Gdańsku*. *Chir. Narz. Ruchu Ortop. Pol.*, 1993, t. 58, str.224-227.